

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 667/2016-24

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 30. novembra 2016 v senáte zloženom z predsedu Milana Lalička, sudkyne Marianny Mochnáčovej a sudcu Petra Brňáka prerokoval prijatý návrh [REDACTED], zastúpeného advokátom JUDr. Jozefom Novákom, advokátska kancelária verita, s. r. o., Miletičova 5B, Bratislava, na preskúmanie rozhodnutia Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií sp. zn. VP/17/16/K zo 16. júna 2016 a takto

r o z h o d o l :

1. Rozhodnutie Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií sp. zn. VP/17/16/K zo 16. júna 2016 **z r u š u j e .**

2. Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií je **p o v i n n ý** zaplatiť [REDACTED] prostredníctvom Kancelárie Národnej rady Slovenskej republiky úhradu trov konania v sume 363,79 € (slovom tristošesťdesiattri eur a sedemdesiatdeväť centov) na účet jeho právneho zástupcu JUDr. Jozefa Nováka, advokátska kancelária verita, s. r. o., Miletičova 5B, Bratislava, do dvoch mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Odôvodnenie:

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bol 12. októbra 2016 doručený návrh [REDACTED] (ďalej len „navrhovateľ“), na preskúmanie rozhodnutia Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií (ďalej len „výbor“) sp. zn. VP/17/16/K zo 16. júna 2016 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutie“).

2. Z návrhu vyplýva, že navrhovateľovi ako verejnému funkcionárovi vo funkcii člena predstavenstva [REDACTED], Bratislava, bola napadnutým rozhodnutím výboru uložená pokuta vo výške 5 298 € podľa čl. 9 ods. 10 písm. d) ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov v znení neskorších predpisov (ďalej len „ústavný zákon“) z dôvodu porušenia čl. 5 ods. 2 ústavného zákona, keďže navrhovateľ vykonával funkciu nezlučiteľnú s verejnou funkciou (funkciu konateľa obchodných spoločností [REDACTED], ako aj funkciu člena dozornej rady spoločnosti [REDACTED]) aj po uplynutí 30-tich dní odo dňa ustanovenia do verejnej funkcie. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia výboru vyplýva, že napriek skutočnosti, že navrhovateľ uskutočnil právne úkony, na základe ktorých už nedochádza z jeho strany k porušovaniu čl. 5 ods. 2 ústavného zákona, nie je možné zbaviť ho zodpovednosti za toto porušenie, pretože úkony smerujúce k ukončeniu funkcií nezlučiteľných s verejnou funkciou vykonal až v priebehu marca 2016.

3. Sťažovateľ v sťažnosti súčasne poukázal na rozhodnutie výboru sp. zn. VP/16/16/K vydaného v rovnaký deň ako napadnuté rozhodnutie výboru, ktorým mu výbor uložil pokutu za porušenie čl. 5 ods. 2 ústavného zákona, pretože navrhovateľ neukončil funkcie uvedené v bode 2 sťažnosti do 30 dní od ujatia sa verejnej funkcie. Týmto

rozhodnutím mu bola podľa čl. 9 ods. 10 písm. d) ústavného zákona uložená pokuta v sume 5 184 €, ktorú uhradil.

4. Podľa právneho názoru výboru vysloveného v napadnutom rozhodnutí je výlučne v dispozícii a na zodpovednosti navrhovateľa ako verejného funkcionára, aby činnosť nezlučiteľnú s výkonom verejnej funkcie ukončil spôsobom podľa čl. 5 ods. 7 ústavného zákona alebo po uplynutí lehoty tam určenej aj kedykoľvek neskôr. Navrhovateľ tak neurobil, a preto sa vystavil nebezpečenstvu opakovaného uloženia pokuty.

5. Navrhovateľ považuje napadnuté rozhodnutie výboru, ktoré vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, za nezákonné z dôvodu jeho duplicity. Navrhovateľ namieta, že za jedno skutkovo rovnaké konanie ústavný zákon umožňuje uložiť iba jednu sankciu – iba jednu finančnú pokutu.

6. Navrhovateľ v tejto súvislosti poukázal na obdobný prípad, o ktorom ústavný súd rozhodol nálezom sp. zn. II. ÚS 878/2014, ktorým zrušil v danom konaní napadnuté rozhodnutie výboru.

7. Navrhovateľ zastáva názor, že v jeho prípade je potrebné posúdiť, či vydaním napadnutého rozhodnutia výboru nedošlo k porušeniu princípu ne bis in idem, a to podľa zhodnotenia naplnenia troch zásad potrebných pre konštatovanie jeho porušenia, ktorými sú totožnosť skutku, totožnosť páchatel'a a totožnosť chráneného záujmu.

8. V súvislosti s posudzovaním právoplatnosti rozhodnutí vydaných podľa ústavného zákona navrhovateľ opakovane poukázal na právne závery uvedené v náleze ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 878/2014 a zdôraznil, že napadnuté rozhodnutie výboru, ako aj rozhodnutie výboru sp. zn. VP/16/16/K zo 16. júna 2016 nadobudli právoplatnosť ich doručením navrhovateľovi v ten istý deň, teda 18. septembra 2016. Doručením prvého rozhodnutia sp. zn. VP/16/16/K zo 16. júna 2016 podľa názoru navrhovateľa nastala prekážka pre opätovné konanie a rozhodnutie vo veci porušenia čl. 5 ods. 2 ústavného zákona vykonávaním funkcií konateľ'a obchodných spoločností [REDACTED], [REDACTED],

ako aj funkciu člena dozornej rady spoločnosti [REDACTED], ako funkcií nezlučiteľných s verejnou funkciou navrhovateľa v období nasledujúcom po 30. dni od ustanovenia do verejnej funkcie až do 29. marca 2016, kedy boli predmetné funkcie navrhovateľa skončené.

9. Tým, že výbor opakovane rozhodol v totožnej veci, porušil podľa navrhovateľa princíp ne bis in idem vyjadrený v čl. 4 ods. 2 Protokolu č. 7 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Uvedené pochybenie výboru preto dosahuje ústavnoprávnu relevanciu a intenzitu a je dôvodom na zrušenie napadnutého rozhodnutia.

10. S poukazom na uvedené navrhovateľ navrhuje, aby ústavný súd takto rozhodol:

„Rozhodnutie Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií sp. zn. VP/17/16/K zo dňa 16. júna 2016 zrušuje .

Výbor Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií je povinný zaplatiť navrhovateľovi prostredníctvom Kancelárie Národnej rady Slovenskej republiky náhradu trov konania v sume 363,79 EUR s DPH... na účet právneho zástupcu, spoločnosti verita, s. r. o... do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

11. Ústavný súd uznesením č. k. I. ÚS 667/2016-8 z 9. novembra 2016 prijal návrh navrhovateľa podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie.

12. Na výzvu ústavného súdu sa k návrhu vyjadril výbor prostredníctvom svojho predsedu, ktorý vo svojom vyjadrení doručenom ústavnému súdu elektronicky 25. novembra 2016 v relevantnej časti uviedol:

«1. Výbor má za to, že aj keď zo strany verejného funkcionára v čase rozhodovania o uložení pokuty nedochádzalo k porušovaniu čl. 5 ods. 2 ústavného zákona, pre posudzovaní porušenia, resp. neporušenia príslušných ustanovení ústavného zákona je potrebné vychádzať z rozhodného obdobia, počas ktorého dochádzalo k porušeniu

ústavného zákona. Tým, že navrhovateľ bol konateľom v obchodných spoločnostiach počas výkonu verejnej funkcie a túto skutočnosť ani nepoprel, a keďže z jeho strany došlo k porušeniu čl. 5 ods. 2 ústavného zákona v priebehu dvoch kalendárnych rokov výbor mal za to, že správne posúdil porušenie ústavného zákona, keď rozhodol v dvoch samostatných konaniach.

2. Pokiaľ sa týka argumentácie navrhovateľa, resp. podľa jeho názoru nelogickej úvahy výboru uvádzame, že odôvodnenie výboru v časti „verejný funkcionár však tak neurobil“ sa týkalo lehoty, v ktorej mal povinnosť ukončiť nezlučiteľné funkcie. Výbor nepopiera, že verejný funkcionár ukončil funkcie, ktoré boli s verejnou funkciou nezlučiteľné, ale stalo sa tak až v roku 2016, napriek tomu, že verejnú funkciu vykonáva od roku 2015, čo je nepochopiteľné aj z dôvodu, že verejný funkcionár má právnické vzdelanie a takéto konanie sa javí ako účelové.

3. Rozhodnutie č. VP/16/16/K, ktorým výbor rozhodol o porušení ústavného zákona v prípade navrhovateľa bolo rozhodnutím, ktoré sa týkalo kalendárneho roka 2015, kedy sa navrhovateľ ujal verejnej funkcie. V zákonom stanovenej lehote nevykonal úkon smerujúci k skončeniu funkcií nezlučiteľných s verejnou funkciou (právny úkon smerujúci k ich skončeniu podľa čl. 5 ods. 7 ústavného zákona) a výbor v konaní č. VP/16/16/K rozhodol, že vzhľadom na to, že v kalendárnom roku 2016 navrhovateľ porušuje ústavný zákon, mu uložil pokutu. Rozhodnutím č. VP/17/16/K výbor rozhodol o porušení ústavného zákona a o uložení pokuty z dôvodu, že v kalendárnom roku 2016 navrhovateľ opätovne porušil ústavný zákon (i keď sa to javí ako pokračovanie).

4. Výbor má za to, že z jeho strany nedošlo k porušeniu zásady *ne bis in idem*, keďže aj podľa uznesenia ústavného súdu III. US 51/2015-9 „o porušení zásady „*ne bis in idem*“ nemožno v prípade rozhodnutia výboru č. VP/15/14/K zo 17. septembra 2014 uvažovať. Výbor ním síce postihoval porušenie rovnakej povinnosti navrhovateľa ako v rozhodnutí č. VP/02/14/K z 27. mája 2014, avšak zjavne za obdobie iného kalendárneho roka.“, t.j. išlo o sankciu za iný, i keď druhovo totožný skutok. Ďalej ústavný súd uvádza, že „Z povahy veci vyplýva, že porušovanie povinnosti verejného funkcionára zakotvenej v čl. 5 ods. 2 ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. má charakter tzv. omisívneho protiprávneho konania (deliktu), ktorý spočíva v nečinnosti porušovateľa trvajúcej určitú dobu. Je výlučne v dispozícii a na zodpovednosti verejného funkcionára, aby činnosť nezlučiteľnú s výkonom

verejnej funkcie ukončil spôsobom podľa čl. 5 ods. 7 ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. (alebo po uplynutí tam určenej lehoty aj kedykoľvek neskôr). Ak tak verejný funkcionár neurobí, vystavuje sa nebezpečenstvu aj opakovaného uloženia pokuty, pretože iba týmto spôsobom možno naplniť účel predmetných článkov ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. Naopak, pri akceptovaní navrhovateľovej argumentácie by sankcionovanie realizované výborom vôbec nebralo na zreteľ dĺžku porušovania povinnosti podľa čl. 5 ods. 2 ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. Nebolo by potom rozdielu medzi verejným funkcionárom, ktorý označenú povinnosť ignoruje len počas kratšieho obdobia, napr. jedného kalendárneho roka, a iným verejným funkcionárom, ktorý je jej nepretržitým niekoľkoročným porušovateľom, a to zvlášť v prípadoch, keď by výbor protiprávne správanie postihoval hneď po uplynutí lehoty podľa čl. 5 ods. 7 ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. alebo po ukončení prvého roku jeho trvania. Tento výklad a prístup k posudzovanému právnemu inštitútu by však v takýchto prípadoch najmä celkom popieral jeho účel, pretože v praxi by to znamenalo, že verejný funkcionár, ktorému už bola uložená sankcia, by mohol takto v ďalšom období „beztrestne“ zotrvať v konflikte záujmov až do skončenia výkonu svojej funkcie.“.

Pokiaľ ide o skutočnosť, že v danej veci ústavný súd rozhodol v dvoch konaniach rozdielne, ponecháme na zváženie ústavnému súdu využiť inštitút zjednotenia odchylných právnych názorov podľa § 6 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov.»

V závere vyjadrenia výbor navrhol, aby ústavný súd napadnuté rozhodnutie potvrdil.

III.

13. Podľa čl. 10 ods. 2 ústavného zákona dotknutý verejný funkcionár môže podať návrh na preskúmanie rozhodnutia výboru na ústavný súd v lehote 30 dní odo dňa doručenia rozhodnutia podľa odseku 1, ktorým bola vyslovená strata mandátu alebo funkcie, alebo do 30 dní odo dňa doručenia rozhodnutia podľa čl. 9 ods. 10, ktorým bolo rozhodnuté o pokute voči verejnemu funkcionárovi. Podanie návrhu na preskúmanie rozhodnutia výboru má odkladný účinok. Ústavný súd rozhodne o tomto návrhu do 60 dní odo dňa jeho

doručenia. Konanie o preskúmaní takéhoto rozhodnutia pred ústavným súdom upravujú ustanovenia zákona. Rozhodnutie ústavného súdu je konečné okrem rozhodnutia podľa čl. 12 ods. 2.

14. Podľa § 73b ods. 3 zákona o ústavnom súde ak senát ústavného súdu zistí, že konanie verejného funkcionára je v rozpore s ústavným zákonom o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov alebo s osobitným predpisom, rozhodnutie orgánu svojím uznesením potvrdí. V opačnom prípade napadnuté rozhodnutie orgánu senát ústavného súdu nálezom zruší.

IV.

15. Predmetom konania pred ústavným súdom je námietka navrhovateľa spočívajúca v tvrdení, že výbor porušil ustanovenia ústavného zákona, keďže napadnuté rozhodnutie výboru ukladá sankciu za identické porušenie ústavného zákona ako rozhodnutie sp. zn. VP/16/16/K zo 16. júna 2016, čo ústavný zákon podľa navrhovateľa neumožňuje, čím výbor teda nesprávne a v rozpore s ústavným zákonom vyhodnotil porušenie povinností navrhovateľa, ktoré mu z ústavného zákona vyplývajú.

16. Zmyslom a účelom ústavného zákona je zabezpečiť právny mechanizmus ochrany verejného záujmu pri výkone verejných funkcií spočívajúci v zamedzení vzniku rozporu osobných záujmov verejných funkcionárov s uvedeným verejným záujmom v súvislosti s výkonom svojej funkcie a predchádzať zneužívaniu verejnej funkcie, prípadne zneužívaniu postavenia s ňou spojeného na osobný prospech. Zmyslom konania vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov je preveriť plnenie ústavného zákona.

17. Výbor má pri výkone pôsobnosti a právomoci vyplývajúcich mu z ústavného zákona postavenie verejnomocenského orgánu sui generis. Taktiež konanie vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov je konaním sui generis upraveným ústavným zákonom (konkrétne čl. 9 a nasl. ústavného zákona), v rámci ktorého výbor

v konečnom dôsledku rozhoduje o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach verejných funkcionárov vyplývajúcich verejným funkcionárom predovšetkým z čl. 4 až čl. 8 ústavného zákona.

18. Podľa čl. 9 ods. 2 ústavného zákona orgán, ktorý uskutočňuje konanie podľa odseku 1, začne konanie z vlastnej iniciatívy, ak jeho zistenia nasvedčujú tomu, že verejný funkcionár v oznámení podľa čl. 7 alebo čl. 8 uviedol neúplné alebo nepravdivé údaje alebo že verejný funkcionár nesplnil alebo porušil povinnosť alebo obmedzenie ustanovené týmto ústavným zákonom alebo zákonom, alebo na základe riadne odôvodneného podnetu, z ktorého je zrejmé, kto ho podáva, ktorého verejného funkcionára sa týka, a čo sa namieta.

Podľa čl. 9 ods. 4 ústavného zákona orgán podľa odseku 1 umožní verejnému funkcionárovi, proti ktorému sa vedie konanie, aby sa vyjadril k podnetu; ak je to potrebné vykoná ďalšie dokazovanie.

Podľa čl. 9 ods. 6 ústavného zákona ak sa v konaní preukázalo, že verejný funkcionár nesplnil alebo porušil povinnosť alebo obmedzenie ustanovené týmto ústavným zákonom alebo zákonom, alebo v oznámení podľa čl. 7 alebo čl. 8 uviedol neúplné alebo nepravdivé údaje, rozhodnutie obsahuje výrok, v ktorom sa uvedie, v čom je konanie alebo opomenutie verejného funkcionára v rozpore s týmto ústavným zákonom alebo zákonom, odôvodnenie a poučenie o opravnom prostriedku. Rozhodnutie obsahuje aj povinnosť zaplatiť pokutu podľa odseku 10.

Podľa čl. 9 ods. 7 ústavného zákona ak sa rozhodnutím podľa odseku 6 vysloví, že verejný funkcionár vykonáva funkciu, zamestnanie alebo činnosť, ktorá je nezlučiteľná s výkonom verejnej funkcie podľa Ústavy Slovenskej republiky, tohto ústavného zákona alebo zákonov, súčasťou rozhodnutia je aj povinnosť bezodkladne zanechať takú funkciu, zamestnanie alebo činnosť.

Podľa čl. 9 ods. 8 písm. a) ústavného zákona rozhodnutím podľa odseku 6 sa vysloví strata mandátu alebo strata verejnej funkcie, ak sa v predchádzajúcom konaní proti verejnému funkcionárovi právoplatne rozhodlo, že nesplnil alebo porušil povinnosť alebo obmedzenie ustanovené týmto ústavným zákonom alebo zákonom, alebo v oznámení podľa čl. 7 alebo čl. 8 uviedol neúplné alebo nepravdivé údaje.

Podľa čl. 9 ods. 10 písm. d) ústavného zákona pokuta sa ukladá v sume zodpovedajúcej šesťnásobku mesačného platu verejného funkcionára, ak verejný funkcionár poruší povinnosti podľa čl. 5.

Podľa čl. 9 ods. 12 ústavného zákona ak sa v konaní nepreukázalo, že verejný funkcionár nesplnil alebo porušil povinnosť...

19. Z citovaných ustanovení ústavného zákona možno vyvodit', že ústavodarca s nesplnením alebo porušením povinnosti alebo obmedzenia ustanovených ústavným zákonom alebo zákonom spojil obligatórny právny následok vo forme sankcie – pokuty, prípadne straty mandátu alebo verejnej funkcie. Je však potrebné doplnit', že ústavný zákon umožňuje uložit' finančnú pokutu iba pri prvom nesplnení alebo porušení povinnosti alebo obmedzenia ustanoveného ústavným zákonom alebo zákonom, o ktorom rozhoduje príslušný (podľa ústavného zákona) orgán verejnej moci (v navrhovateľovej veci výbor). V prípade opakovaného nesplnenia alebo porušenia povinnosti alebo obmedzenia ustanoveného ústavným zákonom alebo zákonom zo strany verejného funkcionára, ak sa v predchádzajúcom konaní proti verejnému funkcionárovi právoplatne rozhodlo, že nesplnil alebo porušil povinnosť alebo obmedzenie ustanovené týmto ústavným zákonom alebo zákonom, je príslušný (podľa ústavného zákona) orgán verejnej moci (napr. výbor) povinný obligatórne uložit' sankciu straty mandátu alebo verejnej funkcie. Finančná pokuta by pri opakovanom konštatovaní nesplnenia alebo porušenia povinnosti alebo obmedzenia ustanoveného týmto ústavným zákonom alebo zákonom a obligatórnou uložením sankcie v podobe straty mandátu alebo verejnej funkcie neplnila svoj preventívny účel (pozri ďalej bod 24). Represívny účel plní sankcia v podobe straty mandátu alebo verejnej funkcie. Bližšie však ústavný zákon neupravuje princípy ukladania sankcií a je potrebné v rámci ukladania sankcií zohľadniť aj ďalej popísané ďalšie princípy demokratického právneho štátu (II. ÚS 185/2014, II. ÚS 878/2014).

20. Ďalej je potrebné zohľadniť vzhľadom na obligatórne ukladanie sankcií (alebo iných povinností) v prípade nesplnenia alebo porušenia povinnosti alebo obmedzenia ustanoveného ústavným zákonom alebo zákonom (čl. 9 ods. 6 až 8 ústavného zákona) aj princípy vzťahujúce sa na správne trestanie. V tomto smere je dôležité odkázať na čl. 4

ods. 1 Protokolu č. 7 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „protokol č. 7“).

21. Výbor rozhodnutím sp. zn. VP/16/16/K zo 16. júna 2016 konštatoval, že navrhovateľ ako predseda predstavenstva [REDACTED], tým, že do 30 dní od ustanovenia do verejnej funkcie neukončil vykonávanie funkcií nezlučiteľných s verejnou funkciou, porušil ustanovenie čl. 5 ods. 2 ústavného zákona, za čo navrhovateľovi uložil v súlade s čl. 9 ods. 10 písm. d) ústavného zákona pokutu v sume zodpovedajúcej šesťnásobku mesačného platu navrhovateľa, a to vo výške 5 184 €. Svoje rozhodnutie výbor odôvodnil takto:

«Verejný funkcionár sa verejnej funkcie ujal 30. októbra 2015, oznámenie funkcií, zamestnaní, činností a majetkových pomerov (ďalej len „oznámenie“), ktoré bol povinný podať do 30 dní od ujatia sa výkonu verejnej funkcie za predchádzajúci kalendárny rok (za rok 2014) podal 31. marca 2016. V podanom oznámení verejný funkcionár uviedol, že vykonáva podnikateľskú činnosť ako konateľ v obchodných spoločnostiach [REDACTED] [REDACTED] a ako člen dozornej rady akciovej spoločnosti [REDACTED] [REDACTED]. V oznámení okrem tejto skutočnosti uviedol, že nespĺňa podmienky nezlučiteľnosti výkonu funkcie verejného funkcionára s výkonom iných funkcií, zamestnaní alebo činností podľa čl. 5 ods. 1 a ods. 2 ústavného zákona. Taktiež uviedol, že funkciu v [REDACTED] ukončil 22.3.2016, funkciu v [REDACTED] 22.3.2016, funkciu v [REDACTED] 9.3.2016, funkciu v [REDACTED] 23.3.2016 a funkciu v [REDACTED] 21.3.2016. ...

Dotknutý verejný funkcionár sa k uzneseniu o začatí konania vyjadril listom zo dňa 3.6.2016 v ktorom priznáva, že funkcie, resp. činnosti ako konateľ zastával, a že zákonom ustanovený právny úkon smerujúci k ich skončeniu vykonal oneskorene, teda neskôr, než je stanovená zákonná lehota. Toto konanie však nebolo neúmyselné a napokon sa tejto povinnosti nevyhýbal, nakoľko napravil tento stav, a dal do súladu všetky požadované skutočnosti.

Na svoju obranu ďalej uvádza, že bol veľmi pracovne aj časovo zaneprázdnený v rozhodnom období, taktiež že je zamestnávateľ a aj táto činnosť si vyžiadala maximálnu

vyťaženosť, aby stíhal dodržiavať aj pracovnoprávne predpisy vo vzťahu k jeho zamestnancom (prideluje úlohy, kontroluje prácu zamestnancov, školí koncipienta, vypláca mzdy, odvody a pod.). Svoje povinnosti sa snaží plniť podľa najlepšieho vedomia a svedomia a napriek tomu nepostrehol zanedbanie povinností podľa ústavného zákona a jeho pozornosti mu unikli povinnosti verejného funkcionára, čo ho mrzí a hlboko sa ospravedlňuje. Táto situácia vznikla aj z dôvodu, že funkciu verejného funkcionára vykonáva prvýkrát. ...

Výbor dospel po vykonanom dokazovaní k záveru, že vyjadrenie verejného funkcionára má vysvetľujúci charakter, avšak bez toho, že by výbor mohol na uvádzané skutočnosti prihliadať, keďže ústavný zákon neumožňuje verejného funkcionára zbaviť zodpovednosti za jeho porušenie z takýchto dôvodov. Navyše verejný funkcionár ani nepopiera skutočnosti uvádzané výborom a uznáva, že zákonom ustanovený právny úkon smerujúci k skončeniu funkcií nezlučiteľných s verejnou funkciou nevykonával v zákonom stanovenej lehote.»

Navrhovateľ uložení pokutu uhradil.

22. Výbor napadnutým rozhodnutím vydanom v rovnaký deň ako rozhodnutie sp. zn. VP/16/16/K konštatoval, že navrhovateľ ako člen predstavenstva [REDAKOVANÉ], tým, že aj po uplynutí 30 dní odo dňa ujatia sa funkcie vykonával funkcie nezlučiteľné s výkonom verejnej funkcie, porušil ustanovenie čl. 5 ods. 2 ústavného zákona, za čo mu uložil pokutu v sume 5 298 €. Svoje rozhodnutie výbor odôvodnil takto:

«Verejný funkcionár sa verejnej funkcie ujal 30. októbra 2015 a v oznámení o funkciách, zamestnaní, činnosti a majetkových pomeroch (ďalej len „oznámenie“), ktoré podal Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií (ďalej len „výbor“) za rok 2015 k 31.3.2016 uviedol, že ku dňu podania oznámenia nespĺňa podmienky nezlučiteľnosti výkonu funkcie verejného funkcionára s výkonom iných funkcií, zamestnaní alebo činností podľa čl. 5 ods. 1 a 2 ústavného zákona.

Z oznámenia, ktoré verejný funkcionár podal pri ujatí sa verejnej funkcie za rok 2014 až 31.3.2016 výbor zistil, že verejný funkcionár vykonáva podnikateľskú činnosť ako konateľ v obchodných spoločnostiach [REDAKOVANÉ]

[REDAKOVANÉ] a ako člen dozornej

rady akciovej spoločnosti [REDACTED], a že uvedené funkcie ukončil postupne v období od 10.3.2016 do 23.3.2016.

Výbor sa s uvedenou skutočnosťou oboznámil dňa 18. mája 2016. Uznesením výboru č. 22 z 18. mája 2016 začal voči verejnému funkcionárovi konanie podľa čl. 9 ods. 2 písm. a) ústavného zákona za porušenie čl. 5 ods. 2 ústavného zákona. Súčasne podľa čl. 9 ods. 4 ústavného zákona požiadal verejného funkcionára o stanovisko pre účely konania vo veci ochrany verejného záujmu.

Dotknutý verejný funkcionár sa k uzneseniu o začatí konania vyjadril listom zo dňa 3.6.2016 v ktorom priznáva, že funkcie konateľ'a zastával, a že zákonom ustanovený právny úkon smerujúci k ich skončeniu vykonal oneskorene teda neskôr, než je stanovená lehota. Toto konanie však nebolo neúmyselné a napokon sa tejto povinnosti nevyhýbal, nakoľko napravil tento stav a dal do súladu všetky požadované skutočnosti.

V oznámení vychádzal z daného časového okamihu uvedomujúc si, že si neskoro splnil povinnosti (keďže stále vykonával funkcie konateľ'a v už uvedených spoločnostiach). Preto v oznámení uviedol, že nespĺňa podmienky nezlučiteľnosti verejného funkcionára. Môže však potvrdiť, že sa funkcií konateľ'a a člena dozornej rady už vzdal, čím už splňa podmienky nezlučiteľnosti verejného funkcionára.

Na svoju obranu uvádza, že bol veľmi pracovne vyťažený, taktiež je aj zamestnávateľ a aj táto činnosť si vyžiadala maximálnu vyťaženosť, aby stíhal dodržiavať aj pracovnoprávne predpisy vo vzťahu k jeho zamestnancom. Svoje povinnosti sa snaží plniť podľa najlepšieho vedomia a svedomia a napriek tomu nepostrehol zanedbanie povinností podľa ústavného zákona a jeho pozornosti mu unikli povinnosti verejného funkcionára, čo ho mrzí a hlboko sa ospravedlňuje. Táto situácia vznikla aj z dôvodu, že funkciu verejného funkcionára vykonáva prvýkrát. V závere svojho vyjadrenia uvádza, že jeho pochybenie nebolo úmyselné a do budúcnosti by chcel dať prísľub, že sa z jeho strany už nikdy nebude opakovať akékoľvek porušenie povinnosti ústavného zákona. ...

Výbor dospel po vykonanom dokazovaní k záveru, že napriek skutočnosti, že verejný funkcionár uskutočnil právne úkony na základe ktorých už v dnešnom dnu nedochádza z jeho strany k porušovaniu čl. 5 ods. 2 ústavného zákona, nie je možné zbaviť verejného funkcionára zodpovednosti za jeho porušenie, keďže úkony smerujúce k ukončeniu nezlučiteľných funkcií s verejnou funkciou vykonal až v priebehu mesiaca marec 2016.

Nezanedbateľnou skutočnosťou je aj fakt, že verejný funkcionár porušenie svojej povinnosti vo vymedzenom období nijako nepopiera.

Z povahy veci vyplýva, že porušovanie povinnosti verejného funkcionára má charakter omisívneho konania, ktorý spočíval v nečinnosti trvajúcej určitú dobu, keďže v období takmer troch mesiacov v roku 2016 verejný funkcionár porušoval ústavný zákon tým, že vykonával podnikateľskú činnosť napriek skutočnosti, že verejným funkcionárom sa stal už v roku 2015.

Výbor v konaní č. VP/16/16/K verejnému funkcionárovi uložil pokutu za porušenie čl. 5 ods. 2 v spojení s čl. 5 ods. 7 ústavného zákona, keďže uvedené funkcie verejný funkcionár neukončil do 30 dní od ujatia sa verejnej funkcie. Výbor má za to, že je výlučne v dispozícii a na zodpovednosti verejného funkcionára, aby činnosť nezlučiteľnú s výkonom verejnej funkcie ukončil spôsobom podľa čl. 5 ods. 7 ústavného zákona, alebo po uplynutí tam určenej lehoty aj kedykoľvek neskôr. Verejný funkcionár však tak neurobil a tým sa vystavil nebezpečenstvu aj opakovaného uloženia...»

23. Námiетка navrhovateľa spočíva v tvrdení, že výbor porušil ustanovenia ústavného zákona, keďže napadnuté rozhodnutia výboru ukladajú sankciu za jedno a to isté porušenie ústavného zákona, čo ústavný zákon podľa navrhovateľa neumožňuje.

24. Vychádzajúc z napadnutého rozhodnutia výboru a vyjadrenia navrhovateľa ústavný súd konštatuje, že v predmetnej veci nebolo sporné, že zo strany navrhovateľa došlo k porušeniu ústavného zákona v tom smere, že počas výkonu verejnej funkcie vykonával súbežne aj po uplynutí 30 dní od začatia výkonu verejnej funkcie i funkcie nezlučiteľné s výkonom verejnej funkcie, čím porušil čl. 5 ods. 2 ústavného zákona.

25. V danej veci je potrebné posúdiť, či sa svojím konaním v rozpore s ústavným zákonom dopustil jedného alebo viacerých verejnoprávnych deliktov, resp. opakovane toho istého verejnoprávneho deliktu vo viacerých samostatne posudzovaných obdobiach alebo jedného verejnoprávneho deliktu v rámci celého preverovaného obdobia od začiatku výkonu verejnej funkcie do skončenia výkonu funkcie nezlučiteľnej s výkonom verejnej funkcie.

26. Ústavný zákon upravuje zákaz výkonu funkcie nezlučiteľnej s výkonom funkcie verejného funkcionára v čl. 5 ods. 1 a 2 ústavného zákona, z čoho vyplýva povinnosť verejného funkcionára v prípade výkonu takejto funkcie nezlučiteľnej s výkonom verejnej funkcie skončiť jej výkon, a to do 30 dní odo dňa ustanovenia do verejnej funkcie. V prípade, že aj po uplynutí tejto lehoty (počas ktorej nie je verejný funkcionár postihnuteľný za súbežný výkon verejnej funkcie i funkcie nezlučiteľnej s výkonom verejnej funkcie) verejný funkcionár vykonáva funkciu nezlučiteľnú s výkonom verejnej funkcie (hoci aj 1 deň po uplynutí 30-dňovej lehoty), dopúšťa sa porušenia obmedzenia ustanoveného ústavným zákonom v podobe zákazu výkonu funkcie nezlučiteľnej s výkonom verejnej funkcie v zmysle čl. 5 ods. 1 a (alebo) 2 ústavného zákona. Nemožno však čl. 5 ods. 7 ústavného zákona vykladať tak, že by tento upravoval samostatne sankcionovateľnú povinnosť v podobe skočenia výkonu funkcie nezlučiteľnej s výkonom verejnej funkcie. Táto povinnosť (vzdanie sa funkcie nezlučiteľnej s výkonom verejnej funkcie v lehote 30 dní od ustanovenia do verejnej funkcie) je len logickým a explicitne vyjadreným právne relevantným úkonom, ktorého uskutočnenie zabezpečuje neporušenie obmedzenia ustanoveného v čl. 5 ods. 1 a 2 ústavného zákona zo strany verejného funkcionára, a teda naplnenie účelu čl. 5 ústavného zákona v podobe ochrany verejného záujmu na riadnom výkone verejnej funkcie. Nie je preto možné od seba na účely správneho trestania oddeliť obmedzenie v podobe zákazu výkonu funkcie nezlučiteľnej s výkonom verejnej funkcie v zmysle čl. 5 ods. 1 a 2 ústavného zákona a povinnosť skončiť výkon funkcie nezlučiteľnej s výkonom verejnej funkcie podľa čl. 5 ods. 7 ústavného zákona. Obe ustanovenia sledujú ten istý účel a cieľ a nerešpektovaním príkazov v zmysle oboch článkov dochádza k porušeniu len jedného obmedzenia – zákazu výkonu funkcie nezlučiteľnej s výkonom verejnej funkcie podľa čl. 5 ods. 1 a 2 ústavného zákona.

27. Zároveň platí, že pokiaľ verejný funkcionár neskončil po uplynutí 30 dní od ustanovenia do verejnej funkcie výkon funkcie nezlučiteľnej s výkonom verejnej funkcie, k dokonaniu verejnoprávneho deliktu porušenia zákazu výkonu funkcie nezlučiteľnej s výkonom verejnej funkcie dochádza prvým dňom nasledujúcim po 30. dni od ustanovenia do verejnej funkcie. Každý ďalší deň je udržiavaním protiprávneho stavu vyvolaného dokonaním tohto verejnoprávneho deliktu, a tento protiprávny stav je ukončený

až skončením výkonu funkcie nezlučiteľnej s výkonom verejnej funkcie. Pre účely správneho trestania sa však toto celé obdobie od dokonania verejnoprávneho deliktu (porušenia zákazu výkonu funkcie nezlučiteľnej s výkonom verejnej funkcie) až po ukončenie protiprávneho stavu považuje za jedno konanie (skutok) a jeden verejnoprávny delikt, a to bez ohľadu na to, koľko dní, týždňov, mesiacov alebo rokov sa protiprávny stav udržuje, keďže ide o trváci verejnoprávny delikt. V prípade, že počas daného protiprávneho stavu dôjde k právoplatnému rozhodnutiu príslušného orgánu verejnej moci o porušení zákazu výkonu funkcie nezlučiteľnej s výkonom verejnej funkcie podľa čl. 5 ods. 1 a (alebo) 2 ústavného zákona, a verejný funkcionár aj po právoplatnosti tohto rozhodnutia naďalej vykonáva funkciu nezlučiteľnú s výkonom verejnej funkcie (alebo nesplní či poruší iné obmedzenie alebo povinnosť v zmysle ústavného zákona alebo zákona), dopúšťa sa recidívy, a teda opätovného protiprávneho konania, resp. opätovného spáchania verejnoprávneho deliktu.

28. Ak teda navrhovateľ neskončil po uplynutí 30 dní od ustanovenia do verejnej funkcie výkon funkcie nezlučiteľnej s výkonom verejnej funkcie, dopustil sa prvým dňom nasledujúcim po 30. dni od ustanovenia do verejnej funkcie porušenia obmedzenia spočívajúceho v zákaze výkonu funkcie nezlučiteľnej s výkonom verejnej funkcie podľa čl. 5 ods. 2 ústavného zákona. V období od prvého dňa nasledujúceho po 30. dni od ustanovenia do verejnej funkcie až do marca 2016, keď navrhovateľ postupne skončil výkon funkcií nezlučiteľných s výkonom verejnej funkcie, sa dopúšťal trváceho verejnoprávneho deliktu. O porušení zákazu výkonu funkcie nezlučiteľnej s výkonom verejnej funkcie a o uložení sankcie rozhodol výbor rozhodnutím sp. zn. VP/16/16/K zo 16. júna 2016, ako aj napadnutým rozhodnutím z toho istého dňa. Keďže v období od prvého dňa nasledujúceho po 30. dni od ustanovenia do verejnej funkcie až do skončenia výkonu funkcií nezlučiteľných s výkonom verejnej funkcie nedošlo k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu výboru o porušení povinnosti podľa čl. 5 ods. 2 ústavného zákona (obidve rozhodnutia boli vydané a nadobudli právoplatnosť v rovnaký deň), navrhovateľ sa tak dopustil jedného trváceho verejnoprávneho deliktu. Nemožno v danom prípade posudzovať konanie navrhovateľa ako porušenie ústavného zákona dvakrát v dvoch

hodnotených obdobiach [a) do 30. dňa odo dňa ujatia sa verejnej funkcie, b) od 31. dňa odo dňa ujatia sa verejnej funkcie].

29. Ďalšiu sankciu v podobe straty verejnej funkcie by bolo možné navrhovateľovi uložiť v prípade, že by po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia sp. zn. VP/16/16/K zo 16. júna 2016 opätovne alebo kontinuálne vykonával funkciu nezlučiteľnú s výkonom verejnej funkcie, čo nebolo objektívne možné vzhľadom na rovnaký deň nadobudnutia právoplatnosti oboch rozhodnutí vydaných vo veci navrhovateľa.

30. Ústavný súd sa už vo svojej judikatúre (II. ÚS 185/2014, II. ÚS 878/2014) vysporiadal aj s otázkou, či zo strany výboru išlo o porušenie zákazu dvojitého potrestania v tej istej veci v zmysle čl. 4 ods. 1 protokolu č. 7, a konštatoval jeho aplikovateľnosť v rámci konania vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov vo veci navrhovateľa.

31. Či došlo zo strany výboru konaním vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov v navrhovateľovej veci a s ním spojeným napadnutým rozhodnutím k porušeniu princípu ne bis in idem vyjadreného v čl. 4 ods. 1 protokolu č. 7, je potrebné posúdiť podľa naplnenia troch zásad, a to totožnosti skutku, totožnosti páchatel'a a totožnosti chráneného záujmu.

32. K totožnosti skutku možno konštatovať, že výbor rozhodnutím sp. zn. VP/16/16/K zo 16. júna 2016 rozhodol o porušení čl. 5 ods. 2 v spojení s čl. 5 ods. 7 ústavného zákona tým, že navrhovateľ vykonával funkciu konateľ'a obchodných spoločností [REDACTED], ako aj funkciu člena dozornej rady spoločnosti [REDACTED], teda funkcie nezlučiteľné s výkonom verejnej funkcie neukončil do 30 dní odo dňa ustanovenia do verejnej funkcie, čím sa dopustil verejnoprávneho deliktu. Za totožný skutok – vykonávanie funkcií nezlučiteľných s výkonom verejnej funkcie (funkciu konateľ'a obchodných spoločností [REDACTED]) [REDACTED]

██████████, ako aj funkciu člena dozornej rady spoločnosti ██████████
██████████) popri vykonávaní verejnej funkcie v období od prvého dňa nasledujúceho po 30. dni od ustanovenia do verejnej funkcie až do marca 2016 bol navrhovateľ potrestaný rovnako napadnutým rozhodnutím. Totožnosť skutku je tak v prípade konania a rozhodnutia výboru sp. zn. VP/16/16/K zo 16. júna 2016 a napadnutého rozhodnutia zachovaná (bod 26 odôvodnenia).

33. Pokiaľ ide o totožnosť osoby, tá je v oboch konaniach a rozhodnutiach výboru zrejmá a zachovaná.

34. K totožnosti chráneného záujmu ústavný súd konštatuje, že v oboch rozhodnutiach výboru (sp. zn. VP/16/16/K zo 16. júna 2016, ako aj v napadnutom rozhodnutí) bol navrhovateľ potrestaný za porušenie čl. 5 ods. 2 ústavného zákona, a preto aj totožnosť chráneného záujmu je v oboch prípadoch zachovaná.

35. Cieľom čl. 4 ods. 1 protokolu č. 7 je zakázať opätovné konanie a potrestanie dotknutej osoby v prípade predchádzajúceho konečného rozhodnutia v totožnej veci (porov. Franz Fischer v. Rakúsko, č. 37950/97, rozsudok ESĽP z 29. 5. 2001, bod 22). Za predchádzajúce rozhodnutie (t. j. rozhodnutie, ktoré predchádza napadnutému rozhodnutiu) vo veci navrhovateľa je potrebné považovať rozhodnutie výboru sp. zn. VP/16/16/K zo 16. júna 2016, ktoré je potrebné považovať za konečné rovnako ako napadnuté rozhodnutie, ktoré nadobudli právoplatnosť ich dorúčením sťažovateľovi, teda 18. septembra 2016.

36. Na základe už uvedeného ústavný súd dospel k záveru, že dorúčením rozhodnutia výboru sp. zn. VP/16/16/K zo 16. júna 2016 navrhovateľovi nastala prekážka pre opätovné konanie a rozhodnutie (potrestanie) vo veci porušenia čl. 5 ods. 2 ústavného zákona vykonávaním funkcií nezlučiteľných s výkonom verejnej funkcie v období od prvého dňa nasledujúceho po 30. dni od ustanovenia do verejnej funkcie až do marca 2016. Tým, že výbor napriek tomu napadnutým rozhodnutím opätovne rozhodol v totožnej veci, porušil tým princíp ne bis in idem vyjadrený v čl. 4 ods. 2 protokolu č. 7. Toto pochybenie výboru

má ústavnoprávnu relevanciu a intenzitu a je dôvodom na zrušenie rozhodnutia sp. zn. VP/17/16/K zo 16. júna 2016.

37. V súvislosti s vyjadrením výboru k prijatej sťažnosti, v ktorom poukázal na uznesenie ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 51/2015 z 10. februára 2015, v ktorom ústavný súd dospel k právnomu záveru, že nejde o porušenie zásady ne bis in idem, pokiaľ výbor postihuje porušenie rovnakej povinnosti navrhovateľa, avšak za zjavne iné obdobie kalendárneho roka, ústavný súd konštatuje, že vzhľadom na odlišné skutkové okolnosti danej veci spočívajúce predovšetkým v zjavne odlišných časových súvislostiach rozhodovania výboru (dve rozhodnutia vydané v jeden deň) nie je dôvod na aplikáciu záverov rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 51/2015 na prípad sťažovateľa, a preto predmetnú námietku výboru ústavný súd neakceptoval.

38. V dôsledku uvedených záverov ústavný súd zrušil napadnuté rozhodnutie výboru sp. zn. VP/17/16/K zo 16. júna 2016, tak ako to je uvedené v bode 1 výroku tohto rozhodnutia.

V.

39. Ústavný súd napokon rozhodol podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde aj o úhrade trov konania navrhovateľa, ktoré mu vznikli v súvislosti s jeho právnym zastupovaním advokátom JUDr. Jozefom Novákom, advokátska kancelária verita, s. r. o., Miletičova 5B, Bratislava, v konaní pred ústavným súdom. Navrhovateľ si vyčíslil trovy za dva úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia a podanie písomného návrhu ústavnému súdu) vykonané v roku 2016 v sume 363,79 €.

40. Pri výpočte trov právneho zastúpenia sťažovateľa ústavný súd vychádzal z príslušných ustanovení vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“). Základná sadzba odmeny za úkon právnej služby uskutočnený v roku 2016 je 143 € a hodnota režijného paušálu je 8,58 €.

41. Ústavný súd s poukazom na výsledok konania priznal navrhovateľovi úhradu trov konania v zmysle § 1 ods. 3, § 11 ods. 3, § 16 ods. 3 a § 18 ods. 3 vyhlášky za dva úkony právnej služby uskutočnené v roku 2016 (prevzatie a príprava zastúpenia a podanie návrhu ústavnému súdu) v sume 303,16 € vrátane režijného paušálu (2 x 143 € + 2 x 8,58 €), ktoré po zvýšení o daň z pridanej hodnoty predstavujú celkovú sumu 363,79 €.

42. Keďže výbor, ktorému bola ako účastníkovi konania pred ústavným súdom uložená povinnosť uhradiť trovy navrhovateľa, je orgánom Národnej rady Slovenskej republiky, uložil mu ústavný súd splnenie tejto povinnosti prostredníctvom Kancelárie Národnej rady Slovenskej republiky, ktorá nakladá s jeho rozpočtovými prostriedkami, tak ako to je uvedené v bode 2 výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. novembra 2016